

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2016. június 28.

Európai Számvevőszék: A romák integrációja területén jelentős előrelépések történtek, de továbbra is vannak még akadályok és dilemmák

Az Európai Számvevőszék újonnan közzétett jelentése szerint a romák integrációját elősegítő uniós szakpolitikai kezdeményezések és uniós finanszírozású projektek révén jelentős eredmények születtek ugyan, de még mindig vannak olyan akadályok és dilemmák, amelyek miatt a rendelkezésre álló forrásokból nem érhető el a lehető legnagyobb hatás. A számvevők szerint az előrelépést elsősorban a megfelelő – többek között az etnikai hovatartozásra vonatkozó – adatok hiánya hátráltatja.

A számvevők azt értékelték, hogy az uniós szakpolitikai kezdeményezések, valamint a pénzügyi támogatások az elmúlt évtizedben eredményesen járultak-e hozzá a romák integrációjához. Négy tagállamot kerestek fel: Bulgáriát, Spanyolországot, Magyarországot és Romániát.

„Egyelőre nem tudjuk pontosan, hogy a roma népesség integrációja mennyire volt eredményes, mivel nem állnak a rendelkezésünkre megbízható adatok; azt sem tudjuk, hány főből áll a roma népesség. Az etnikai hovatartozás természetesen érzékeny téma, de a szakpolitikai döntéshozatalt egészen 2020-ig hátráltatni fogja, ha erre a kérdésre nem találunk megoldást” – jelentette ki Henri Grethen, a jelentésért felelős számvevőszéki tag.

A számvevők megállapították, hogy a Bizottság jelentős előrelépéseket tett a romák integrációját elősegítő uniós szakpolitikai kezdeményezések létrehozása tekintetében, továbbá, hogy 2012-ig minden tagállam kidolgozott nemzeti romaintegrációs stratégiát. Ez azonban túl későn történt ahhoz, hogy a 2007–2013-as időszakban hatással legyen a programokra és a projektekre, és számos hiányosság továbbra is fennmaradt. Elsőként: a stratégiák nem tértek ki arra, hogy milyen mértékű finanszírozásra van szükség, illetve hogy mekkora összeg áll rendelkezésre; másodsorban nem kapott elég figyelmet a megkülönböztetésmentesség, különösen a cigányellenesség; harmadszor, nem mindig vették figyelembe a roma közösségeket képviselő szervezetek tevékeny részvételének szükségességét; végezetül a nemzeti stratégiák kidolgozásának és végrehajtásának koordinálására létrehozott nemzeti roma kapcsolattartó pontok tevékenységét esetenként akadályozta a források és a feladatok közötti összhang hiánya.

A 2014–2020-as időszakra nézve a számvevők több tekintetben is javulást állapítottak meg: az európai strukturális és beruházási alapokról szóló rendelet például kifejezetten foglalkozik a romák integrációjával, és erre a célra külön finanszírozási prioritást vezettek be. Az olyan tagállamok, amelyeknek az európai

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

szemeszter keretében kiadott országspecifikus ajánlásaiban szerepel a romák integrációja, kötelesek ennek elősegítésére pénzüsszegeket elkülöníteni. A számvevők azonban rámutatnak, hogy mind a Bizottság, mind a tagállamok részéről további erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy e változások révén az uniós finanszírozású projektek a gyakorlatban nagyobb mértékben járuljanak hozzá a romák integrációjához.

A legtöbb megvizsgált projekt általános integrációs célkitűzései megvalósultak, e célkitűzések azonban gyakran nem kifejezetten a romák integrációjára irányultak. Azok a projektek, amelyek kiválasztása és végrehajtása a Tanács által elfogadott legjobb gyakorlat szerinti kritériumoknak megfelelően történt, nagyobb valószínűséggel voltak eredményesek.

A számvevők egy sor ajánlást fogalmaznak meg a tagállamok és az Európai Bizottság számára.

A tagállamoknak a következő lépéseket kell megtenniük.

- A nemzeti romaintegrációs stratégiák felülvizsgálatakor:
 - határozzák meg pontosan, hogy a stratégiában javasolt, a romák társadalmi befogadásával kapcsolatos intézkedések végrehajtásához milyen mértékű forrásokra van szükség;
 - alkalmazzanak a megkülönböztetésmentességre, illetve konkrétan a cigányellenességre vonatkozó mutatókat és célértékeket;
 - biztosítsák a roma képviselőkkel való konzultációt, és bevonásukat a romák integrációját célzó intézkedések tervezésébe;
 - pontosítsák a nemzeti roma kapcsolattartó pontok szerepét.
- Operatív programjaik végrehajtásakor:
 - a pályázati felhívások kiírásakor és a projektek kiválasztásakor a romák társadalmi befogadására vonatkozó legjobb gyakorlat szerinti kritériumokat alkalmazzák;
 - a jelenlegi output- és eredménymutatókat adott esetben egészítsék ki a romák integrációjára vonatkozó mutatókkal.
- A jogbiztonság szavatolása érdekében fontolják meg továbbá a közös cselekvés lehetőségét a társadalmi befogadási intézkedések ESZA-ból történő finanszírozásával kapcsolatban, függetlenül attól, hogy ezek az intézkedések kapcsolódnak-e a foglalkoztatáshoz.

A Bizottság:

- gondoskodik arról, hogy az ESB-alapok keretében végrehajtott intézkedések inkluzív jellegűek legyenek és a szegregáció elleni küzdelmet célzó rendelkezéseket is tartalmazzanak;
- használja fel teljes mértékben a romák integrációját célzó eredményes intézkedésekről szóló tagállami jelentéseket;
- biztosítsa, hogy a nemzeti romaintegrációs stratégiákban szereplő, a romák integrációjával kapcsolatos célkitűzések megjelenjenek az ESB-alapok kereteiben;
- fontoljon meg annak biztosítására irányuló jogalkotási intézkedéseket, hogy 2020-tól kezdve a források különböző tagállamok közötti elosztása során figyelembe vegyenek a társadalmi befogadásra vonatkozó mutatókat is;
- a romák társadalmi befogadásának figyelemmel kíséréséhez a tagállamokkal együttműködve

dolgozzon ki egységes módszertant a roma népességről történő adatszolgáltatásra.

- ösztönözze a tagállamokat arra, hogy az elkövetkező két évben gyűjtsenek átfogó statisztikai adatokat az etnikai hovatartozásról.

A szerkesztők figyelmébe

A roma népesség olyan csoportok leszármazottaiból áll, amelyek mintegy 1000 évvel ezelőtt hagyták el az indiai szubkontinentet, és a 14. századtól kezdve érkeztek folyamatosan a jelenlegi Európai Unió területére. A „roma” kifejezés olyan különböző csoportokat jelöl, amelyek bizonyos közös kulturális jellemzőkkel rendelkeznek, és történetükben meghatározó az európai társadalmakban tapasztalt állandó marginalizálódás. Jelenleg a roma népesség Európa legnagyobb etnikai kisebbsége. A közösség méretére vonatkozó becslések 10 és 12 millió fő között szóródnak. Közülük mintegy 6,2 millióan élnek az Európai Unióban, legtöbbször a közép-, illetve a kelet-európai tagállamokban. Európában a romák nagy többsége (80–85%) jelenleg letelepedett életmódot folytat. Azokban a tagállamokban, ahol a roma népesség koncentrációja a legnagyobb, a diákok és a munkaerőpiacra újonnan belépők 15–20%-a a roma népességből kerül ki.

A társadalmi befogadást célzó intézkedésekre nyújtott uniós pénzügyi támogatás döntő része az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap révén kerül folyósításra. Noha nem folyik kifejezetten a romák társadalmi befogadására vonatkozó adatok gyűjtése, a tagállami tervezési dokumentumok alapján azonban látható, hogy 2014–2020-ra mintegy 1,5 milliárd eurót különítettek el a marginalizált közösségek – többek között a romák – integrációjára.

„A romák integrációjával kapcsolatos uniós szakpolitikai kezdeményezések és pénzügyi támogatás: az elmúlt évtizedben jelentős előrelépések történtek, de a gyakorlatban további erőfeszítésekre van szükség” című 14/2016. sz. különjelentés jelenleg letölthető angol, francia, német, bolgár, magyar, román és spanyol nyelven (és rövidesen más uniós nyelveken is).

YouTube csatornánkon (EUauditorECA) sugározható minőségű videóinterjú tekinthető meg Henri Grethennel, a számvevőszék tagjával angol, francia és német nyelven a jelentés fő mondanivalójáról, az alábbi linken:

<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA/videos>